

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2016/17:13

Fredagen den 18 november

§ 1 Utbildning, ungdom, kultur och idrott (idrott)

Statsrådet Gabriel Wikström

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utbildning,
ungdom och kultur den 30–31 maj 2016**

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd
för utbildning, ungdom och kultur den 21–22 november 2016**

Anf. 1 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister Gabriel Wikström välkommen till nämnden. Vi börjar med återrapport från mötet i rådet den 30 och 31 maj 2016. Finns det något att tillägga till den rapport vi har fått?

Anf. 2 Statsrådet GABRIEL WIKSTRÖM (S):

Jag har ingenting att tillägga till den skriftliga rapporten.

Anf. 3 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi lägger rapporten till handlingarna.

Vi övergår till samråd inför kommande rådsmöte. Vi börjar med dagordningspunkten 15, Utkast till rådets slutsatser om idrottsdiplomati.

2016/17:13

Anf. 4 Statsrådet GABRIEL WIKSTRÖM (S):

18 november

Vi kan inledningsvis konstatera att den övergripande svenska hållningen om idrottspolitiken är att den först och främst är en nationell angelägenhet. Den kvarstår.

Jag kan också meddela att det är Agneta Karlsson som kommer att delta för svensk räkning.

Punkt 15 är alltså en beslutspunkt vid rådsmötet. Det kommer inte i första hand att vara någon diskussion. Statssekreterare Agneta Karlsson överlade med kulturutskottet den 10 november om rådsslutsatserna. Det fanns i utskottet stöd för regeringens ståndpunkt under förutsättning att två mindre justeringar gjordes. Justeringarna har gjorts, och det framgår också av den kommenterade dagordningen.

Ordförandeskapet har valt att fokusera på idrottsdiplomati. Idrottsdiplomati bör förstås som att idrotten används i diplomatiska, interkulturella, sociala, ekonomiska och politiska förbindelser. Den blir därmed en del av den offentliga diplomatin.

Utkastet till rådsslutsatser om idrottsdiplomati har förhandlats vid flera rådsarbetsgruppsmöten under hösten, och regeringen har vid beredningen inhämtat synpunkter från Riksidrottsförbundet och särskilt uppmärksammat idrottsorganisationernas självständighet. Det har funnits en bred uppslutning bakom ordförandeskapets initiativ bland medlemsstaterna.

Vi anser att utkastet till rådsslutsatser om idrottsdiplomati är balanserat. Regeringen anser vidare att idrottsrörelsens självständighet ska värnas, och regeringen bedömer att slutsatserna ryms inom ramen för EU:s stödjande kompetens och att subsidiaritetsprincipen därmed respekteras. Men regeringen vill också betona att EU endast har en stödjande kompetens på idrottsområdet och att detta inte får innebära någon harmonisering av medlemsstaternas regelverk. Förslaget är att Sverige ställer sig bakom antagandet av slutsatserna.

Anf. 5 CECILIA MAGNUSSON (M):

Herr ordförande! Tack, ministern, för föredragningen! Vi hade samråd på kulturutskottets möte om frågorna, och vi är tack-

samma att regeringen ställde sig till efterrättelse till de kommentarer och önskemål vi hade.

2016/17:13

18 november

Jag skulle vilja att ministern kommenterar det sätt som pengarna används på. Jag påpekade på kulturutskottets möte att idrotten är den verksamhet som samarbetar internationellt. Varenda idrott har ett nationellt förbund, ett europeiskt förbund och ett världsförbund. De används för olika utbyten och diplomati.

Min farhåga är att om detta utvecklas vidare kan det bli fråga om parallella organisationer. Till vilken nytta? Det blir också kostnader.

Anser regeringen att det här är riktigt använda pengar? Om det inte är så, vad skulle pengarna, tiden och kraften använts till i stället?

Anf. 6 Statsrådet GABRIEL WIKSTRÖM (S):

Man ska inte se detta som en speciell utveckling av idrottsdiplomati utan egentligen bara som en fortsättning på det som redan tidigare har skett. Det har tidigare slutits avtal med tredje land – utanför EU – där idrott har ingått som en del i avtalen.

Detta ska nog snarare ses utifrån EU:s diplomatiska ambitioner, det vill säga som en del i en större helhet – även om det många gånger är en liten del av de större diplomatiska ambitionerna.

Pengarna tas inom ram. Jag kan inte riktigt se att det här skulle innebära något större avbräck på något annat område.

Anf. 7 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkten 16, Idrottens inverkan på den personliga utvecklingen.

Anf. 8 Statsrådet GABRIEL WIKSTRÖM (S):

Ordförande! Också om detta informerade statssekreterare Agneta Karlsson kulturutskottet den 10 november. Det här är en

2016/17:13

18 november

diskussion som sker mot bakgrund av att ordförandeskapet önskar en diskussion om de positiva effekter som uppstår för den enskildes personliga utveckling vid deltagande i idrottsverksamhet.

I diskussionen kommer regeringen att lyfta fram övergripande synpunkter som regering och riksdag genom den statliga idrottspolitiken står bakom. I den ingår bland annat att regeringen vill värna om och utveckla idrottsrörelsens självständighet och ansvarstagande som en demokratisk folkrörelse. Ett gott exempel på detta är idrott och utbildning vid de så kallade riksidrottsgymnasierna där ungdomar ges möjlighet att kombinera gymnasiestudier och idrottsutveckling på hög nivå.

Regeringen kommer även att lyfta fram att det är viktigt med insatser för att personer i beslutande ställning på alla nivåer inom idrottsrörelsen och aktiva ges samma möjligheter att förverkliga sitt intresse att delta oberoende av kön och funktionsnedsättning.

Hela Sverige jobbar aktivt med att integrera och etablera nyanlända flyktingar i vårt samhälle. Det kommer också att lyftas fram. Civilsamhället och inte minst idrottsrörelsen gör betydande insatser för att underlätta detta.

Detta var en sammanfattning av de synpunkter vi kommer att dela med oss av.

Anf. 9 AMINEH KAKABAVEH (V):

Tack för föredragningen! Det ser bra ut, men vad jag saknar i den svenska ståndpunkten är könsperspektivet.

Förra gången denna fråga var uppe påpekade jag att det är bra att ta med nyanlända. Det är ungdomar och individer, men individer har också kön och läggning. Vidare handlar det om handikappades möjligheter, och vi särskilt ska komma ihåg flickor.

Jag kan hänvisa till de undersökningar som har gjorts av organisationen Varken hora eller kuvad. 56 procent av tjejerna i förorterna kan inte delta i sportaktiviteter. Det är beklämmande. Därför måste vi se till att skolorna och idrottsföreningarna tar hänsyn

till kön. De behöver riktlinjer för hur de ska involvera gymnasie-
flickor och flickor i mellan- och högstadierna. Det är ett medskick.

2016/17:13

18 november

Anf. 10 Statsrådet GABRIEL WIKSTRÖM (S):

Jag ber om ursäkt om jag uttryckte mig oklart. Vi kommer i
diskussionen att lyfta upp könsaspekten, inte minst utifrån de
svenska erfarenheterna. Det är en viktig fråga och en viktig
utgångspunkt för de statliga anslagen som ges till idrotten. Det är
absolut en fråga som kommer att lyftas upp i policydiskussionen.

Anf. 11 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovi-
sade inriktning på denna punkt.

Vi övergår till dagordningspunkten 17 d–f. Finns det något att
redovisa på de övriga punkterna från statsrådets sida?

Anf. 12 Statsrådet GABRIEL WIKSTRÖM (S):

Jag har ingenting att redovisa.

Anf. 13 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statsrådet för hans närvaro vid vårt sammanträde
och önskar lycka till på kommande rådsmöte.

2016/17:13

18 november

§ 2 Utbildning, ungdom, kultur och idrott (utbildning och ungdom)

Statsrådet Anna Ekström

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom och kultur den 30–31 maj 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom och kultur den 21–22 november 2016

Anf. 14 VICE ORDFÖRANDEN:

Gymnasie- och kunskapsminister Anna Ekström hälsas välkommen, speciellt eftersom detta är statsrådets första framträdande i den här församlingen.

Vi börjar med en redovisning av återrapport från mötet i rådet den 30 och 31 maj 2016. Finns det något utöver det skriftliga som statsrådet vill redovisa?

Anf. 15 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Nej, inte om det inte finns några frågor från nämndens sida.

Jag vill också tacka för välkommandet. Detta är inte första gången jag är med här; jag har varit med många gånger i EU-nämnden, men det är 15 år sedan. Det var på Göran Lennmarkers, Ingvar Svenssons och andra kända partiföreträdares tid. Tack för välkommandet!

Anf. 16 VICE ORDFÖRANDEN:

Ser man på. Det var till och med före min tid, då.

Vi lägger återrapporten till handlingarna och ger oss på kommande dagordning i rådet.

Vi börjar med punkterna under Ungdom. Vi går in på punkt 4, Utkast till slutsatser från rådet och företrädare för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om främjande av nya strategier inom ungdomsarbete för att upptäcka och utveckla ungas potential.

Herr ordförande! Jag vill inleda med att berätta att överläggningar har skett med kulturutskottet den 15 november vad gäller de ungdomsfrågor som ska tas upp vid det kommande rådsmötet. Vid detta kommande rådsmöte har ungdomsministrarna en beslutspunkt och en diskussionspunkt. Jag tar beslutspunkten först.

Det slovakiska ordförandeskapet har i sitt arbete valt att fokusera på tillvaratagande av talang och har på det temat valt att ta fram rådsslutsatser om nya tillvägagångssätt inom youth work. Youth work översätter vi på svenska till ungdomsarbete. Tyvärr saknas en bättre översättning. Vi får leva med den.

Det som avses med ungdomsarbete är aktiviteter utanför skolan för, av och med ungdomar, i första hand på lokal nivå. I Sverige handlar det exempelvis om den verksamhet som bedrivs av ungdomssamordnare eller liknande i kommunerna, på fritidsgårdar, ungdomens hus, ideella organisationer och liknande som arbetar just med ungdomar.

Mycket av det ungdomsarbete som äger rum i en svensk kontext sker på kommunal nivå och inom ramen för aktiviteter anordnade av det civila samhällets organisationer. Detta innebär att staten varken kan eller önskar gå in och utöva någon form av detaljstyrning här.

Ordförandeskapets avsikt med rådsslutsatserna är att bidra till nya sätt att tänka för att bättre utveckla och upptäcka unga människors potential. I rådsslutsatserna konstateras att ungdomsarbete används för att nå ut till unga, även de som är marginaliserade eller riskerar att bli marginaliserade. Vidare betonas att ungdomsarbetet utförs i många olika former och miljöer.

Eftersom ungas livsstil och beteende kontinuerligt förändras är det viktigt att nya metoder och tillvägagångssätt för ungdomsarbete fortsätter att utvecklas. Medlemsstaterna inbjuds därför att främja, stödja och utvärdera nya verktyg och tillvägagångssätt inom ungdomsarbetets ram. Medlemsstaterna inbjuds bland annat också att tillhandahålla utbildning för ungdomsarbetare i syfte att förbättra innovationskapaciteten och därigenom utvecklingen av ungas potential och talang. En sådan utbildning kan till exempel handla om information om nya livstrender bland unga.

2016/17:13

18 november

Vidare inbjuds medlemsstaterna att överväga regelbunden insamling och analys av information om livstrender bland unga.

Kommissionen inbjuds i sin tur att regelbundet utföra analyser om de senaste livstrenderna bland unga och att på bästa sätt utnyttja befintliga EU-program, såsom Erasmus plus, för att stödja genomförandet av innovativa tillvägagångssätt inom ungdomsarbete.

Det förslag till svensk ståndpunkt som jag vill berätta för er om är att regeringen välkomnar insatser som kan stärka kvaliteten på ungdomsarbete och stöder ordförandeskapets val av tema för rådsslutsatser. Regeringen har i behandlingen av slutsatserna framfört att organisationen av ungdomsarbete ser mycket olika ut mellan medlemsstaterna och att denna mångfald bör bibehållas.

Regeringen har vidare framfört och fått gehör för att det är viktigt att unga själva, forskare på ungdomsområdet och ungdomsarbetare tar aktiv del i utformningen av nya verktyg och tillvägagångssätt för ungdomsarbetet. Regeringen anser även att det är viktigt att poängtera att rådsslutsatserna inte är bindande utan ska uppfattas som rekommendationer till medlemsstaterna. Vid överläggningen i veckan beslöt utskottet att lägga till ett förtydligande om nationell kompetens i den kommenterade dagordningen. Det har också skett.

Rådsslutsatserna har heller inga budgetära konsekvenser, och regeringen föreslår att Sverige stöder förslaget till rådsslutsatser.

Anf. 18 VICE ORDFÖRANDEN:

Då kan vi konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi övergår då till punkt 5, Europeiska ungdomar i centrum av en modern europeisk union.

Anf. 19 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Herr ordförande! Som jag tidigare nämnde står även en diskussionspunkt på dagordningen, och temat för den är Europeiska ungdomar i centrum av en modern europeisk union. Detta tema kommer sig av Bratislavadeklarationen, som antogs

av EU:s ledare den 16 september i år. Deklarationen tar upp prioriterade frågor för unionen framöver, och frågor kopplade till ungdomar hör dit. Det slovakiska ordförandeskapet har därför föreslagit att riktlinjedebatten ska handla om hur unga européer kan inkluderas mer i utvecklingen av unionen.

2016/17:13

18 november

Tanken är att ordförandeskapet sedan ska summera ungdomsministrarnas diskussion för att sända den som en tydlig signal till europeiska rådets och kommissionens ordförande inför nästa gång EU:s ledare träffas för att diskutera frågorna, och det är i december. Bakgrundsmaterialet och tre frågor ska vägleda debatten, och medlemsstaterna ombeds att göra ett inlägg baserat på en eller flera av dessa:

1. Mot bakgrund av toppmötet i Bratislava, hur kan medlemsstaterna och EU:s institutioner på ett bättre sätt få ungdomar att bli engagerade i de idéer som det europeiska projektet grundas på?
2. Vad kan göras på EU-nivå och på medlemsstatsnivå för att förnya banden mellan den yngre generationen och beslutsfattarna på ett sätt som bättre tar hänsyn till ungdomars liv och livsstilar i dagens värld?
3. Mot bakgrund av att man vill förbättra banden mellan EU och ungdomar i hela Europa, i vilken utsträckning ger rekommendationerna från konferensen i Košice svar på utmaningarna i dagens Europa? Vilka av dem kan beaktas på nationell nivå och på vilket sätt?

Som alla hör, har frågorna beröringspunkter sinsemellan. Regeringen kommer främst att fokusera på frågorna 1 och 3. Regeringen menar att grunden till att unga ska inkluderas i unionens utveckling är en politik som gynnar ungas levnadsvillkor. Regeringen kommer därför i debatten att utgå från målet för den nationella ungdomspolitik, det vill säga att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

Regeringen kommer vid debatten att framhålla att för att uppnå goda levnadsvillkor krävs ett helhetstänk och att unga framför allt har tillgång till utbildning, arbete och bostad liksom inflytande, god hälsa och en bra fritid. Regeringen kommer att framföra att det är viktigt att ungdomar själva är med och utfor-

2016/17:13

18 november

mar politiken, både på nationell och europeisk nivå. Ungdomskonferenserna, som äger rum varje ordförandeskap, är ett viktigt forum för detta. I år tog ungdomar fram 16 rekommendationer som nu utgör en del av underlaget inför riktlinjedebatten. Regeringen anser att de rekommendationer som ungdomarna har tagit fram utgör ett viktigt bidrag till riktlinjedebatten och framtida diskussioner.

Anf. 20 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Nästa dagordningspunkt är nr 6, Utkast till rådets resolution om en ny kompetensagenda för ett konkurrenskraftigt Europa för alla.

Anf. 21 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Herr ordförande! Då kommer vi in på en resolution som vi nu ska diskutera. Den består av ministerrådets syn på EU-kommissionens meddelande om en ny kompetensagenda för Europa. Resolutionen välkomnar meddelandets bidrag till de gemensamma insatserna för kompetensutveckling och att åtgärder bör genomföras i samklang med Utbildning 2020-ramverket och fullt ut respektera subsidiaritetsprincipen.

Som ni vet är resolutionen inte bindande för medlemsstaterna. Regeringen har i förhandlingsarbetet understrukt bland annat att all utbildning bidrar till enskilda individers utveckling, livslångt lärande, samhällsengagemang och kritiskt tänkande, och man understryker också yrkesutbildningens viktiga roll. Regeringen har även betonat vikten av den nationella kompetensen i dessa frågor och har fått gehör för detta.

Regeringen föreslår att resolutionen välkomnas och att Sverige ställer sig bakom antagandet av den.

Anf. 22 VICE ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går in på dagordningspunkt 7, Förslag till rådets rekommendation om inrättande av en kompetensgaranti.

2016/17:13

18 november

Anf. 23 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Herr ordförande! Syftet med denna rekommendation är att individer som inte har uppnått en utbildningsnivå som motsvarar en fullföljd gymnasieutbildning ska få tillgång till kompetenshøjningsmöjligheter i medlemsstaterna. Medlemsstaterna rekommenderas att göra följande:

1. att göra kompetensbedömningar för att identifiera befintliga kunskaper och behov av kompetenshøjning,
2. att utforma utbildningserbjudanden, som tillhandahålls på ett sätt som är anpassat efter varje individs situation och som grundar sig på personens befintliga kompetens, och
3. att validera och erkänna uppnådda färdigheter.

Den här rekommendationen är i linje med vad Sverige gör inom området. Den kommer inte att generera några nya satsningar inom utbildningsväsendet, utöver vad som redan har aviserats. Regeringen har i förhandlingarna bland annat fått gehör för att den handlingsplan som medlemsstaterna uppmanas att utarbeta inte ska vara alltför detaljerat styrd i förslaget.

Avslutningsvis vill jag säga att rådsrekommendationen inte är bindande för medlemsstaterna och inte har några budgetära konsekvenser.

Anf. 24 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag har en fråga. Kommer man alltså inte att i något avseende använda de europeiska strukturfonderna till detta projekt? Jag frågar detta särskilt med anledning av att det ju inte är rättsligt bindande.

Anf. 25 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Tack för frågan! Som jag och mina medarbetare har uppfattat det hela finns det alla möjligheter för Sverige att använda olika former av europeiska stödsystem för detta. Det är inget som vi är förbundna att göra, men det finns en möjlighet att göra det. Det

2016/17:13

18 november

blir en senare fråga, som inte är uppe för behandling under den här rådspunkten.

Möjligheten finns alltså, men vi kommer inte att vara tvungna att göra det.

Anf. 26 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag har en följdfråga. Om vi antar detta öppnar vi alltså för att Sverige och andra länder kan använda strukturfonder i ökad omfattning jämfört med i dag? Eller kommer detta att bli ett senare beslutsärende? Hur ska jag tolka regeringen?

Anf. 27 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Herr ordförande! Den frågan är inte uppe till behandling i dag. Det är en fråga som kommer att behandlas i ett senare skede. I vilken utsträckning ett användande av medel från olika EU-fonder blir föremål för prövning i EU-nämnden är jag däremot ganska osäker på. Jag är inte så säker på att den frågan kommer upp i det här forumet, men den avgörs inte i och med ställningstagandet till denna rekommendation.

Anf. 28 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag tolkar det som att detta är mitt enda tillfälle att anmäla avvikande mening med anledning av att vi inte tycker att strukturfonderna ska användas till detta ärende, eftersom detta inte kommer att komma upp här i EU-nämnden. Därför anmäler jag avvikande mening.

Anf. 29 VICE ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt och en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går över på dagordningspunkt 8, Utkast till slutsatser från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om förebyggande av radikaliserings som leder till våldsam extremism.

Herr ordförande! Denna fråga handlar om förebyggande av radikaliserings som leder till våldsbejakande extremism. Rådsslutsatserna är en uppföljning av ett meddelande från EU-kommissionen som presenterades den 14 juni 2016, med samma namn som rådsslutsatserna.

18 november

I rådsslutsatserna uppmanas medlemsstaterna att bland annat uppmuntra samarbete mellan utbildningssamordnare, lokala samhällen och det civila samhället för att stärka känslan av samhörighet. Regeringen tycker att det är positivt att vikten av det förebyggande arbetet och av samverkan mellan olika aktörer lyfts fram. Detta är också något som särskilt betonas i den svenska strategin mot terrorism. EU-kommissionen uppmanas att samarbeta med medlemsstaterna för att ta fram goda exempel på arbetet med ungdomar för att bidra till ökad öppenhet och till att främja deras kritiska tänkande, bland annat.

Regeringen har bland annat tagit upp att rådsslutsatserna ska fokusera på alla typer av våldsbejakande extremism och att åtgärder ska vara i enlighet med de mänskliga rättigheterna och rättsstatens principer. Regeringen har också betonat vikten av att bredda lärares kompetens för att kunna hantera svåra samtal om kontroversiella ämnen, som extremism och terrorism. Detta har också tagits in i rådsslutsatserna.

De rådsslutsatser som vi diskuterar nu är inte bindande och har inga budgetära konsekvenser. Regeringen välkomnar rådsslutsatserna och föreslår att Sverige ställer sig bakom antagandet.

Anf. 31 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Nästa punkt är dagordningspunkt 9, Att främja och utveckla talanger: En politik för att upptäcka och locka fram det bästa hos ungdomar.

Anf. 32 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Vem vill inte locka fram det bästa hos ungdomar?

2016/17:13

18 november

Det här är alltså den sista punkten på utbildningsdelen. Tre frågor ska vägleda debatten, och medlemsstaterna ombeds göra ett inlägg baserat på en eller flera av dessa.

- För det första: Vad gör medlemsstaterna för att försäkra sig om att alla unga människor har möjligheten att upptäcka sina kapaciteter och förverkliga sin fulla potential?
- För det andra: Hur kan talang och utbildning på ett bättre sätt möta efterfrågan på arbetsmarknaden och tillgodose människors intressen? Hur kan medlemsstaterna undvika att överutbilda inom vissa sektorer och underutbilda inom andra sektorer?
- För det tredje: Vad kan EU och medlemsstaterna göra för att främja och utveckla innovatörer som bryter ny mark?

Regeringen vill i huvudsak ta upp den första frågan och avser att särskilt framhålla att utbildningspolitiken i Sverige syftar till att utjämna socioekonomiska skillnader och ge alla barn och ungdomar en möjlighet att utvecklas. Alla barn, unga och vuxna ska ges förutsättningar att pröva och utveckla sin förmåga och sina kunskaper till sin fulla potential, oberoende av ålder, könstillhörighet, etnicitet, sexuell läggning eller funktionsnedsättning.

Det här är någonting som genomsyrar utbildningspolitiken och de reformer som regeringen gör.

Anf. 33 VICE ORDFÖRANDEN:

Detta är en diskussionspunkt, och då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning i denna fråga.

Sedan var statsrådet i sanningens utmarker när hon sa att det var slut på utbildningssidan. Där finns en övrig punkt. Finns det något under dagordningspunkt 10, Övriga frågor, som statsrådet vill redovisa eller lämna information om?

Anf. 34 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Jag har ingen sådan information att lämna.

Anf. 35 VICE ORDFÖRANDEN:

2016/17:13

Då kan vi lämna punkt 10 och övergå till kulturdelen, som även
den redovisas av statsrådet.

18 november

2016/17:13

18 november

§ 3 Utbildning, ungdom, kultur och idrott (kultur)

Statsrådet Anna Ekström

Återrapport från Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom och kultur den 31–31 maj 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom och kultur den 21–22 november 2016

Anf. 36 VICE ORDFÖRANDEN:

Där är dagordningspunkt 11 som vi börjar med, Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2010/13/EU om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster med anledning av ändrade marknadsförhållanden – en lägesrapport.

Anf. 37 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Herr ordförande! Vid rådsmötet kommer det slovakiska ordförandeskapet att avge en så kallad lägesrapport om arbetet med revideringen av AV-direktivet.

Kommissionen presenterade sitt förslag till ändringar i direktivet i slutet av maj, och under sommaren och hösten har medlemsstaterna diskuterat kommissionens förslag. Samtidigt har Europaparlamentet inlett sin behandling av förslagen, och en första omröstning i kultur- och utbildningsutskottet förväntas i januari.

Lägesrapporten visar att det efter höstens första genomgång fortfarande finns stora skillnader i medlemsstaternas inställning till kommissionens förslag. Regeringen och konstitutionsutskottet hade överläggning om de svenska ståndpunkterna i mitten av september, och vi är överens om att ha en ytterligare överläggning när förhandlingsarbetet kommit lite längre.

Vid rådsmötet kommer AV-direktivet inte att vara uppe till diskussion, utan Sverige och de andra medlemsstaterna förväntas bara notera ordförandeskapets rapport.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

18 november

Nästa dagordningspunkt 12, Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ett Europaår för kulturarv 2018 – en allmän riktlinjedebatt.

Anf. 39 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Kommissionen har presenterat ett förslag om att utse 2018 till ett Europaår för kulturarv. Huvudsyftet med kommissionens förslag är att förbättra medvetenheten om både möjligheterna och utmaningarna på kulturarvsområdet samt att lyfta fram EU:s gemensamma arbete inom kulturarvsområdet.

Överläggning med kulturutskottet skedde den 15 november, och regeringen fick då stöd för förslaget till svensk ståndpunkt med ett tillägg som betonar frivilligheten i förslaget, Sveriges budgetrestriktiva hållning samt EU:s stödjande kompetens på kulturområdet.

I den så kallade allmänna inriktningen som rådet ska besluta om inför förhandlingar med Europaparlamentet anges att det övergripande målet med ett Europaår för kulturarv är att sprida kännedom om och uppskattning av Europas kulturarv, förbättra medvetenheten om Europas gemensamma historia och gemensamma värden samt förstärka känslan av gemensam europeisk tillhörighet.

Åtgärder för att uppnå målen med Europaåret kan omfatta verksamhet på europeisk, nationell, regional eller lokal nivå och kan vara till exempel evenemang för att främja debatt, utställningar och utbildning samt utbyte av erfarenheter.

Aktiviteter som genomförs inom ramen för Europaåret föreslås på EU-nivå finansieras genom befintliga EU-program. Beslutet som ska fattas vid rådsmötet handlar dock inte om vilka aktiviteter som ska genomföras utan om Europaåret i sig självt.

Förslaget till svensk ståndpunkt som den är formulerad efter överläggningar med kulturutskottet lyder som följer:

2016/17:13

18 november

”Regeringen välkomnar att kulturarvsfrågorna uppmärksammas inom det europeiska samarbetet och bedömer att detta även kan stimulera aktivitet och diskussion inom kulturarvsområdet på nationell, regional och lokal nivå.

Sverige har i förhandlingarna genomgående drivit en budget-restriktiv hållning och framhållit vikten av frivillighet att delta i aktiviteter och åtgärder.

Regeringen vill också betona att EU enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt endast har en stödjande kompetens på kulturområdet och att detta inte får innebära någon harmonisering av medlemsstaternas regelverk.

Regeringen föreslår att Sverige kan ställa sig bakom beslutet om allmän inriktning.”

Anf. 40 OLOF LAVESSON (M):

Kulturarv är förvisso både viktigt och intressant, men för den sakens skull kan man ändå ifrågasätta vad EU egentligen ska arbeta med och om detta ryms inom det.

Det är ingen hemlighet att vi har varit skeptiska till inrättande av fler år. Vad är det man ska uppnå med alla dessa år som ska inrättas? Det finns dessutom redan kulturhuvudstadsår som används på olika sätt. Det går väl också att ifrågasätta om det är rimligt att få till stånd ett bra sådant här år när det ska genomföras så snart som 2018.

Vi är glada för den förändring av ståndpunkten som är gjord, och vi flaggade också i kulturutskottet för att eventuellt återkomma med en avvikande mening i nämnden. Vi kommer dock inte att anmäla någon sådan i dag, utan vi nöjer oss med denna markering.

Anf. 41 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi delar i mångt och mycket Moderaternas inställning i frågan, och vi tycker också, liksom Moderaterna, att förslaget blivit bättre efter utskottets övervägande. Vi tycker dock fortfarande att det här förslaget skulle ha genomgått en subsidieringsprövning och inte beslutas nu på EU-nivå genom minister-rådsmötet.

Vi vill därför anmäla avvikande mening i relation till regeringens inställning.

2016/17:13

18 november

Anf. 42 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Tack för synpunkterna! Jag vill betona, liksom utskottet väl känner till, att det här är frågor som ligger på Alice Bah Kuhnkes bord och inte på mitt bord.

Jag är ingen expert på kulturarvsfrågor, men jag kan rätt mycket om EU:s fördrag. Jag är fullt medveten om att det inte finns stöd för någon ändring av den nationella kompetensen i de här frågorna.

Jag noterar också att det förslag till svensk ståndpunkt som föreligger verkar vinna EU-nämndens gillande, vilket naturligtvis gläder mig. Jag kan också notera att kulturutskottet, med undantag för ett parti, den 29 september 2016 gjorde bedömningen att kommissionens förslag inte strider mot subsidiaritetsprincipen.

Tack för synpunkterna! Jag kan försäkra EU-nämnden om att det inte kommer att ske några som helst ageranden från svensk sida som innebär att den svenska kompetensen ifrågasätts.

Anf. 43 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag kan därmed konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt, med en anmäld avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Nästa punkt är punkt 13, Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av beslut nr 445/2014/EU om inrättande av en unionsinsats för evenemanget Europeisk kulturhuvudstad för åren 2020–2033.

Anf. 44 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Det känns fantastiskt att diskutera frågor som sträcker sig fram till 2033!

Evenemanget Europeisk kulturhuvudstad startade 1985. År 2014 beslutade rådet och Europaparlamentet att förlänga evenemanget för perioden 2020–2033 och samtidigt göra det möjligt för kandidatländer och potentiella kandidatländer att delta.

2016/17:13

18 november

Kommissionen föreslog i juni i år en ändring av beslutet från 2014 som innebär att även de Eftaländer som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, EES, det vill säga Norge, Island och Liechtenstein, ges möjlighet att utse europeisk kulturhuvudstad på samma villkor som kandidatländer och potentiella kandidatländer. Eftaländerna kommer att tävla om titeln mot städer i dessa länder, och antalet kulturhuvudstäder under perioden 2020–2033 föreslås alltså inte öka.

Överläggning med kulturutskottet skedde den 15 november, och regeringen fick då stöd för förslaget till svensk ståndpunkt. Ståndpunkten är att regeringen välkomnar förslaget att ge Eftaländerna i EES möjlighet att delta i evenemanget Europeisk kulturhuvudstad. Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom beslutet om allmän inriktning.

Anf. 45 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går till punkt 14, Mot en EU-strategi för internationella kulturella förbindelser.

Anf. 46 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Detta är en informationspunkt. Det slovakiska ordförandeskapet har föreslagit en riktlinjedebatt med utgångspunkt i det gemensamma meddelandet från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik. Titeln är "Mot en EU-strategi för internationella kulturella förbindelser".

Meddelandet kom i somras och syftar till att bättre tillvarata kulturens roll i EU:s internationella förbindelser. I meddelandet föreslås några vägledande principer för EU:s åtgärder som syftar till att säkerställa att EU:s agerande främjar den kulturella mångfalden och respekten för mänskliga rättigheter samt ömsesidig respekt och interkulturell dialog, samtidigt som subsidiaritets- och komplementaritetsprinciperna respekteras.

Tre huvudlinjer föreslås i meddelandet för att utveckla det kulturella samarbetet med partnerländer. För det första att stödja kultur som motor för hållbar social och ekonomisk utveckling, för

det andra att främja kultur och interkulturell dialog för fredliga interkulturella förbindelser och för det tredje att förstärka samarbetet om kulturarv.

2016/17:13

18 november

Vid rådsrådet avser kulturministern att välkomna ambitionerna att bättre ta till vara kulturen i EU:s internationella förbindelser. Särskilt kommer kulturens och de kulturella aktörernas roll som viktiga drivkrafter för förändring för att främja en demokratisk utveckling att framhållas. Även vikten av att rollfördelningen inom och mellan EU-institutionerna, medlemsstaterna och andra relevanta aktörer verkligen leder till mervärden, inte minst vad avser samarbetet med Unesco, kommer att betonas.

Detta är dock en diskussionspunkt, och inget beslut kommer att fattas vid rådsrådet.

Anf. 47 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Nu har ju regeringen i ett flertal ärenden tagit ställning för att man ska ha ett självbestämmande, frivillighet och så vidare i kulturfrågor.

Jag tycker att vi ska anta detta också på ett generellt plan, och speciellt under en diskussion tycker jag att regeringen ska ta upp en ståndpunkt om att komplettera med att kulturfrågor ska ligga under det nationella självbestämmandet och att alla insatser bör vara frivilliga och på sätt understryka det generellt sett över kulturfrågorna.

Jag skulle därför vilja rikta den uppmaningen till regeringen, och om regeringen inte håller med oss vill jag anmäla avvikande mening.

Anf. 48 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Bara så att jag hänger med här: Innebär detta ett förslag att regeringen ska anförä något delvis annorlunda än det jag föreslog alldeles nyligen?

(JOHNNY SKALIN (SD): Ja.)

2016/17:13

18 november

Då skulle jag i så fall säga att det är någonting som jag avråder ifrån. Det är fullkomligt glasklart att det inte finns fog för en oro på den punkten som ledamoten beskriver. Att i det läget utöka det vi kommer att säga med ytterligare uttalanden i den riktningen avråder jag ifrån.

Anf. 49 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns en majoritet och till och med ett stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då övergår vi till Övriga frågor. Det är punkterna 17 a–c. Har statsrådet inledningsvis något att redovisa på de punkterna?

Anf. 50 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Nej tack, herr ordförande!

Anf. 51 VICE ORDFÖRANDEN:

Då har jag faktiskt en fråga på punkt 17 a, som jag är lite nyfiken på. Det gäller upphovsrätten. Det ska vara en information från den franska regeringen. Det är, som jag tycker, en ganska stor fråga, som dessutom har bäring på EU. Finns det någon information om vad man avser att informera om på den här punkten?

Anf. 52 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Tack för frågan, herr ordförande! Jag sa inledningsvis att jag inte är någon expert på kulturarvsfrågor. När det gäller den franska regeringens inställning i upphovsrättsliga frågor är jag om möjligt ännu mindre expert. Men jag har medarbetare med mig som gärna kan svara på de frågorna.

Anf. 53 Kanslirådet ROBERT NILSSON:

Jag är kansliråd på Kulturdepartementet. Jag är dock ingen upphovsrättsexpert. Men vi vet att Frankrike vill framföra sin grundläggande hållning i förhållande till de förhandlingar som nu har inletts på upphovsrättsområdet. Det är Justitiedepartementet som leder de förhandlingarna.

Vad det betyder är väl att Frankrike som ett starkt

upphovsrättsskyddande land – det är kanske det land som kraftfullast driver upphovsrätten som en grundläggande rättighet – vill trycka på detta. Man skulle gärna se ett mycket bredare angreppssätt när det gäller hela rättighetsfrågan och de upphovsrättsliga regelverken än just de specifika förslag som nu ligger på bordet då det gäller upphovsrättsreglering. Det är alltså mer en allmän angivelse av den franska grundhållningen. Det är ett starkt upphovsrättsskyddande land, om man uttrycker sig så.

2016/17:13

18 november

Anf. 54 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag tackar för den informationen.

Anf. 55 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag satt tidigare i näringsutskottet, där de immateriella frågorna låg. De flyttades ju från lagutskottet en gång i tiden. Man kan säga att allting som hade med upphovsrätt att göra fördröjdes, fördröjdes och fördröjdes. Det skedde inte på grund av att andra länder var oeniga utan därför att Frankrike lyckades fördröja det i all oändlighet. Det här har hittills varit en svår fråga för EU.

Anf. 56 VICE ORDFÖRANDEN:

Då kan vi notera de övriga frågorna till protokollet. Jag tackar statsrådet för närvaron och önskar henne lycka och framgång på kommande rådsmöte.

Anf. 57 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Jag får tacka! Det var väldigt trevligt att få komma tillbaka. Jag ser fram emot att komma tillbaka fler gånger. Förutom att det för en sann EU-vän alltid är roligt att diskutera EU-frågor är detta väldigt lärorikt. Nu har jag fått lära mig lite mer om fransk upphovsrätt. Tack för det!

Innehållsförteckning

§ 1 Utbildning, ungdom, kultur och idrott (idrott) 1

Anf. 1 VICE ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsrådet GABRIEL WIKSTRÖM (S).....	1
Anf. 3 VICE ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Statsrådet GABRIEL WIKSTRÖM (S).....	1
Anf. 5 CECILIA MAGNUSSON (M).....	2
Anf. 6 Statsrådet GABRIEL WIKSTRÖM (S).....	2
Anf. 7 VICE ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 8 Statsrådet GABRIEL WIKSTRÖM (S).....	2
Anf. 9 AMINEH KAKABAVEH (V).....	3
Anf. 10 Statsrådet GABRIEL WIKSTRÖM (S).....	3
Anf. 11 VICE ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 12 Statsrådet GABRIEL WIKSTRÖM (S).....	3
Anf. 13 VICE ORDFÖRANDEN.....	4

§ 2 Utbildning, ungdom, kultur och idrott (utbildning och ungdom) 5

Anf. 14 VICE ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 15 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	5
Anf. 16 VICE ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 17 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	5
Anf. 18 VICE ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 19 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	6
Anf. 20 VICE ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 21 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	7
Anf. 22 VICE ORDFÖRANDEN.....	8

Anf. 23 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	8	2016/17:13
Anf. 24 JOHNNY SKALIN (SD)	8	18 november
Anf. 25 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	8	-----
Anf. 26 JOHNNY SKALIN (SD)	9	
Anf. 27 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	9	
Anf. 28 JOHNNY SKALIN (SD)	9	
Anf. 29 VICE ORDFÖRANDEN	9	
Anf. 30 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	9	
Anf. 31 VICE ORDFÖRANDEN	10	
Anf. 32 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	10	
Anf. 33 VICE ORDFÖRANDEN	10	
Anf. 34 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	10	
Anf. 35 VICE ORDFÖRANDEN	10	
§ 3 Utbildning, ungdom, kultur och idrott (kultur)	11	
Anf. 36 VICE ORDFÖRANDEN	11	
Anf. 37 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	11	
Anf. 38 VICE ORDFÖRANDEN	11	
Anf. 39 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	11	
Anf. 40 OLOF LAVESSON (M)	12	
Anf. 41 JOHNNY SKALIN (SD)	12	
Anf. 42 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	13	
Anf. 43 VICE ORDFÖRANDEN	13	
Anf. 44 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	13	
Anf. 45 VICE ORDFÖRANDEN	13	
Anf. 46 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	14	
Anf. 47 JOHNNY SKALIN (SD)	14	
Anf. 48 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	14	

2016/17:13

18 november

Anf. 49 VICE ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 50 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	15
Anf. 51 VICE ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 52 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	15
Anf. 53 Kanslirådet ROBERT NILSSON.....	15
Anf. 54 VICE ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 55 BÖRJE VESTLUND (S)	15
Anf. 56 VICE ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 57 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S)	16